

Motion till riksdagen 2008/09:C299

av **Gunvor G Ericson (mp)**

Översiktsplanen – ett levande styrdokument

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att regeringen bör se över hur kommunerna följer plan- och bygglagens krav på aktuell översiktsplan och kommer med förslag för att stärka kraven i lagen.

Översiktsplanen – ett viktigt styrdokument

En kommunal översiktsplan är inte bara ett viktigt planeringsinstrument. Det är också det dokument, i vilket kommunens innevånare och andra kan få veta hur kommunen avser att nyttja mark- och vattenområden. Avsikten är att den ska vara ett levande och aktuellt dokument, vilket klart framgår av plan- och bygglagens bestämmelser. I lagen finns även regler för hur planen ska ställas ut så att kommunens innevånare kan säga sitt och hur samråd med länsstyrelse och andra ska gå till. Kommunen ska också redovisa hur man ska ta tillvara sådant som är av riksintresse och hur man ska kunna klara olika miljökvalitetsnormer. Såväl 1995 som 1998 kom ändringar i lagen, som gör att översiktsplanerna i kommunerna ska bli bättre. En översiktsplan är alltså ett viktigt dokument i den demokratiska diskussionen och processen. Delaktighet och inflytande är även ett målområde inom folkhälsopolitiken så man kan säga att översiktsplaner har dubbel betydelse för folkhälsan. Både genom hur samhället planeras och genom att människor ges möjlighet att påverka detta.

Fel! Okänt namn på

Ett aktuellt styrdokument?

En aktuell översiktsplan ska finnas i varje kommun. Det står i plan- och bygglagen. I 4 kap. 14 § står att läsa: Kommunfullmäktige skall minst en gång under mandatperioden ta ställning till översiktsplanens aktualitet.

Men så ser det inte ut i alla kommuner. Som exempel kan nämnas min egen hemkommun, som antog sin senaste översiktsplan 1991. Därefter intet, inte ens en revidering. Översiktsplanen från 1991 innehåller varken dagens verklighet eller det som planeras i framtiden. Mycket har skett på 17 år och för en person som vill flytta till kommunen finns inget aktuellt planeringsmaterial att ta del av. Det finns heller ingen översiktlig plan för hur olika markområden ska användas. De nya kraven med redovisning av riksintressen och miljö kvalitetsnormer fanns inte 1991. Trots påstötningar från Miljöpartiet lokalt bedöms det av den sittande majoriteten som omöjligt att presentera ett dokument för antagande denna mandatperiod.

”Vaffö” blir det på detta viset?

Min hemkommun är med stor sannolikhet inte den enda med en inaktuell översiktsplan. Lagens intentioner med ett levande planeringsdokument, som vid framtagandet ska skapa dialog och ge möjlighet för kommuninnevånarna till insyn och påverkan delar jag till fullo – men vad gör man när det inte blir av? I plan- och bygglagen finns ingen möjlighet till sanktioner mot en kommun som inte följer lagen. Det betyder att lagen i praktiken inte har något värde, trots att det i 4 kap. 14 § plan- och bygglagen står ”kommunen skall”.

Det finns alltså skäl att dels se över hur det ser ut i Sveriges kommuner avseende aktuell översiktsplan, dels skärpa kraven på att sådan ska finnas.

Stockholm den 2 oktober 2008

Gunvor G Ericson (mp)